

Poeziya, insanın daxili dünyasının pəncərəsin-dən həyata baxışdır və Mahirə Nağıqızının poeziyasında əks olunan həmin dünya rəng-rəngliyi ilə o qədər kaloritlidir ki, buna heyrətlənməyə bilmirsən, möhtəşəm həqiqətlərin, əslində, sadə, çox sadə konstruksiyasının yaratdığı təəccüblə baş-başa qalırsan. Heyrətin yaratdığı assosiasiya ilə insanın dünyanı dərk etdiyi andan baş qaldıran sualların cavabını tam-əm özgə formada və məzmununda alır, özün də bilmədən təhtəlsüurun diqtə etdiyi həqiqətlərin təqdimatındakı mənzərənin tərkib hissəsinə çevrilirsən. Bu, Mahirə Nağıqızının daşılaşın həqiqətlər barədə “Onun daş nağılı”nın məndə yaratdığı təəssürat oldu.

Mahirə Nağıqızının son şeirlər kitabı, “Ruhuna beşikse, tanı, Vətəndir” məndə bu duyğular yaratmışdı. Hisslərin intellektual təqdimatı ilə ümumiləşdirilən mövzu yanaşmaları, etiraf edirəm ki, məni əvvəl-əvvəl təəccübləndirdi: Azərbaycan poeziyasında az-az rastlaşdığımız deyim tərzı, fikrin ifadəsi və ifadə edilən o fikirlərdəki yükün alt qatlarından boylanan mənalarnı cazibəsi ilə baş-başa qalmışdım. Onun şeirlərinin mövzu müxtəlifliyi və bu mövzu arealının genişliyi, təkcə Mahirə Nağıqızını deyil, yüz min illərdir bütün insanlığı narahat edən sualların özünəməxsusluğu, inandırıcı cavabların hər birinin məna yükü oxucusunu özünə çəkir. “O boyda böyük olmayan” dünyanın əbədiyyət kimi görünən problemlərinin, əslində, nəfs ilə yaralaranaraq böyüdüynü ifadə edən, insanı Nəfsin quduzlaşmış nəfəsinə tərəf çəkən Cəhəletin qara kölgəsinin siluetləri xanım Nağıqızının “Daş” şeirində nə qədər aydın görünür...:

*...Beləcə atıldı hirsələ, qəzəblə,
Cənnət kəndərindən o ah daşları.
Nadən elə bildi, kinklə, qəzəllə,
Eləmək mümkündür silah daşları.*

Mahirə Nağıqızının işığına can atdığı Həqiqəti belə deyir və bu deyillənlər bəşəriyyətin, əslində, min illərdir nadanlığın girovuna çevrildiyini, dünyanın taleyini axan qanlar, göllənən göz yaşları içərisində belə, bəşər ədəbiyyatının daimi mövzularından olan Xeyir və Şərin mübarizəsindən asılı qaldığını göstərir. Lakin daş zaman qəlbinizi tərk etməyəcək bir duyğudur. Şairənin lirik “Mən”i isə klassik sevgiyə dönmək, məhəbbətin güc mənbəyinə çevrilməyin bir nümunəsi olaraq yaddaşımıza əbədi həkk olunacaq. Bu, həmin sevginin abidesidir:

*Kəbəni dolandım, Məkkəni gəzdim.
Haqqın işığında özümü görə.*

*Mən belə bilməzdim, belə bilməzdim,
Allahım, dərdinlə bəxtəvərəm mən.*

Mahirə Nağıqızının yaradıcılığının xarakterik cəhətlərdən biri, bəlkə də ən birincisi, onun şeir yaradıcılığının poeziyamızın yasağı ənənələrinə sıx bağlılığıdır. Bu bağlılıqda həyat və onun gerçəkliyinin inikası çox aydın ifadə olunur. Ümumilikdə isə Mahirə xanımın zəngin və rəngarəng poetik dilinin linqvopoetikasi, poetik sintaksisi, üslubi frazeologiyası, onomastik vahidləri təkrarsız bir şəkildə, yaradıcılıq axtarışlarının noticəsi olan formada aşkarlandığından cəlbədicidir, lirizmini, musiqiliyi ilə seçilir, fərqlənir. Və qeyd edə ki, bütün bu “seçilmələr”dən yaranan fərqlər onun şeirlərini daha canlı, canlı olduğu qədər də oxucusu üçün doğma edir. Bütün bunları onun indiyə qədər nəşr etdiyi kitablarındakı bütün əsərlərin tematikasında müşahidə etmək mümkündür: həyat, dünya, ömür-gün, mənəvi-əxlaqi mənzərə, qayğıları-mız və problemlərimizə vətəndaş baxışı, 30 ildir ki, bütöv bir millətin sürüklənərək zorla cəlb edildiyi müharibə və həmin müharibənin aktual etdiyi mövzular. Mahirə Nağıqızı qeyd edilən mövzuların hər birinə münasibətdə orijinaldır və o orijinallığı şərtləndirən spesifik yanaşmalar onun oxucusunda qaldırılan məsələlərin yanından ötəri keçib getmək yox, düşünmək hissi oyadır. Onun dövlət müstəqilliyimizin elan edildiyi zamana qədər hər bir azərbaycanlının həsrətində olduğu, son 30 ildir ki, qürur və ehtiram mənbəyinə çevrilən bayrağımıza həsr olunmuş şeiri, “Al Bayrağım” bu cəhətdən həm də uğurlu bir sənət əsəri, parlaq poetik nümunələrdən biri kimi təqdim edilməyə layiqdir.

Mahirə xanım Bayrağa üz tutaraq “Yaşamaq haqqımızın əbədi rəmzisən bir”- deyir, dünyanın harasında olmasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlının Ona güvəndiyini yada salır:

*Qılıncında Babəkin, Nizaminin şeirində,
Yaşadın susmayacaq vətən nağıllarında.*

Qarşında baş əyən var dünyanın

hər yerində,

Oğulun var, qızın var,var, bayrağım,

dalğalan!

Bu müşahidə etdiyimiz poetik cəhətlər, professor, ədəbiyyat tənqidçisi Qurban Bayramovun təbircə desək, bəzən heyərləndirici gözlənilməz bənzətmələr, təbiihələr, obrazlar, alliterasiyalar, səs və söz duyumu Mahirə Nağıqızının şeirlərində onun müasir həyatdan, yaşadığımız bu dünyadan, əlbəttə, ilk növbədə, Azərbaycan gerçəkliyindən aldığı lirik təəssüratlar, duyğu və düşüncələr axarında öz əksini tapır. Şairin, ilk baxışda, fərdi görü-

Professor Mahirə Nağıqızının “Onun daş nağılı” kitabı haqqında təəssüratlar

nən problemləri belə, böyük ustalıqla ümumiləşdirmək bacarığını yüksək qiymətləndirən professor yazır: “Onun təfəkkür palitrası yetərinə polifunksionaldır. O, həyatda, cəmiyyətdə, təbiətdə, insan münasibətlərində baş verən, görə bildiyi hadisələrə biganə qalmır, bu günün həqiqətlərini qələmə alır, hətta keçmişdən, tarixdən yazanda da bu gün, çağdaş dünyamız onun şeirlərinin başlıca leytmotivinə çevrilir, insan ömrünün bitib-tükənməyən arzuları və bu ömrün sevinclikərdli neyi varsa şairin şeirlərinin mövzusu olur, özünəməxsus yeni poetik biçimdə misra-misra, bənd-bənd biçimlərin”. Bu biçimlərdə o, artıq yaddaşımızın əbədi yol yoldaşına çevrilmiş, ruhumuzun bir parçasına dönmüş, ehtikamlaşmış yanlış təəvvür və baxışları dəyişməyə cəhd edir. Mahirə xanımın bu cəhdi belə, o qədər səmimi və zərifdir ki, üz tutduğu hər kəsi inandırır. Bunun üçünsə qışqırmaq-filan lazımlı gəlmiş, sadəcə olaraq təqdim edəcəyi fikrin poetikləşmiş həqiqətlərini bədi ifadə vasitələrinin gücündən istifadə edərək söyləmək bəs edər. O da elə, beləcə edir, “Kərəmi” şeirindəki kimi:

*Yüz illərdi ruhumuzla yol gəlir,
Nakam eşqə başdaşdı “Kərəmi”.
Qoşulubdu karvanına kədərini,
Yorulmadı, qəm daşdı “Kərəmi”*

Bu, Mahirə xanımın Azərbaycan məhəbbət dastanları arasında orijinallığı ilə seçilən, xalq ədəbiyyatımızın unikal nümunələrindən sayılan “Əsl və Kərəmi” dastanının ruhunu ifadə edən el havasına baxışdır. Tədqiqatçıların reyinə görə, XVI əsrin əvvəllərində yaranmış və həmin əsrdə də formalaşmağa başlamış “Əsl və Kərəmi” dastanı 500 il ərzində nöinki Azərbaycan, eləcə də Orta Asiya, Şərqi Asiya və Yaxın Şərqdə məhəbbət simvoluna çevrilmişdir. Dastanın baş qəhrəmanının cəhdiyi iztirab və əzabların içində belə, son məqamına qədər dünyanı ədalətinə inanaraq Kərəmin “Dilqəmi” kökündə ifadə olunan hissələrini oxucusuna yaşadan, “Yanq Kərəmi” içindəki işi-çi axtararaq tapan şairin müasirlərinə, ondan sonra gələnlərə çağırışı isə, sadəcə, söz demək deyil:

*O, visalsız məhəbbətin nərası,
Ancaq Tanrı mərhəməti çarəsi.
Qərarlaşıb “Dilqəmi”də pərdəsi,
Bu dünyayın savaşıdı “Kərəmi”.*

Mahirə xanımın baş vurduğu və bəzən lirik “Mən”inin içində gəzdirdiyi Dərd belə ümid işığından xali deyil, burada “İniltinin özündə olan ümid” “təsəllinin yol yoldaşıdır”nə çevrilir və Xeyirin şər üzərindəki mütləq qələbəsinin labüdlüyünü şərtləndirir.

Göründüyü kimi, Mahirə Nağıqızı ənənəvi mövzularda belə, fərqli düşüncə tərzini ortaya qoymaqla, hiss və intellektin sintezindən yaranan unikal poeziya nümunələrini yarada bilir və nəticədə onun şeirlərindəki poetik fikir qeyri-adi cəhətlərlə meydana çıxır. O, belə mövzularda bizim adət etdiyimiz düşüncə sistemini, duyum tərzini rahatca dəyişib, fikirlərini, duyğularını fərqli şəkildə, amma, yənə də ənənəvi qiyafədə təqdim edir. Belə nümunələrdən birini, yeri gəlmişkən, gənc muğam ustalarımızdan olan Elnur Zeynalovun ifasında minlərlə insanın üroyinə yol taparaq sevilə-sevilə dinlənən “Sən olaydım” gəraylısını göstərmək istərdik. İlk baxışda, gəraylı janrında yazılmış minlərlə, on minlərlə şeirlərin mövcudluğu içində oxucunu heyərləndirən, onu, sözsüz, birbaşa mənasında öz səhrinə salacaq hansısa bir nümunəni görmək ağla gəlməyən məqamda belə bir şeirin uzaqlardan əsib də gələn, ruhu oxşayan meh effekti yaratmağının özü fenomen hadisədir. Mahirə xanım bu hadisəni o qədər təbii effektivlərlə zənginləşdirib təqdim edir ki, oxucu şairin lirik “Mən”inin arzularına qoşularaq ona yoldaş olur:

*Ah, olaydım eşq sultanı,
Yar, fərmanım sən olaydın.*

Daşlaşan həqiqətin poeziyası

*Dərd alaydı şirin canı,
Tək dərmənim sən olaydın.*

Mahirə Nağıqızı şeirlərinin, demək olar ki, hər biri portret və ya peyzajlardan ibarət nəfis rəsm əsəridir: təqdim edilən həmin əsərlərdə isə mövzu o qədər detallı təqdim olunur ki, bəzən detalların kompozisiyası oxucunu heyərləndirir. Onun şeirlərindəki obrazlar sistemi, yanaşmalarındakı təzadlar bəzən Azərbaycan poeziyasındakı ənənəvi standartların az qala daşlaşmış şərhçilərinə aşır və hesab edirik ki, bu özünəməxsusluğun içində müəllifin cəlbədicili üslubu həmin şeirlərin ancaq oxunaqlı olmasına yardım etmir, məntiqi vurğulardan yararlanaraq onun məna yükünü artırır, oxucunun yaddaşına həkk edir. İstər məhəbbət, ya da təbiət şeirləri, yaxud Vətən və Anaya həsr olunan poeziya nümunələri, fərqi yoxdur, hansı mövzuda olursa-olsun, o, oxucu üçün mənalı həmsöhbətə çevrilə bilər. “İlisuda yaz” şeirində olduğu kimi:

*Dağların başında duman süd kimi,
Sərnici gözlərdi, daşırmaq olmaz,
Məşərlər bəftəsi dağ yamacının,
Nə süslü görünürlü İlisuda yaz...*

Mahirə xanım söz fırcası ilə bizi təbiətin içinə aparır, ətraf aləmin gözəlliyi ilə üzbeüz qoyur. Müşahidəçisi deyil, gördüyümüz təbiətin bir parçasına çevrilirik. Söz akvarelinin yaratdığı palitra ətraf aləmin gözəlliyini nə qədər parlaq ifadə edir..! Bəli, bu, şairin naturadan söz ilə yaratdığı ilahi mənzərədir. Təbiətin gözəlliyini təqdim etməklə bərabər, M.Nağıqızı oxucusunun gözləri önündə ərazinin toponomistik xəritəsini cızır, Azərbaycanın hər qarışında xalqımızın izini yada salır:

*Bahar darıxıbms qış yuxusunda,
Dağları köksünə sıxmağa gəlir.
Çiyünlər elə bil Nohurgölündən,
Su içmir, özünə baxmağa gəlir.*

Azərbaycan təbiətinin bu cür təsvirini poeziyamızda, inanmırıq ki, tez-tez rast gəlir. Şair fərdi düşüncə tərzində, belə, bəşəridir: onun izhar etdiyi Dərd o qədər mərhəmdir ki, 500 il əvvəl Məhəmməd Füzulinin lirik “Mən”inin Tanrıdan diləyini xatırlayırısan: “Ya Rob, beləyi-eşq ilə qıl aşına məni! Bir dəm beləyi-eşqdən etmə cüda məni! Az eyləmə inayətini əhli-dərindən. Yəni ki, çox balaları qıl mübtələ məni!”. Bu dərdin özü sosialdır və həmin sosiallığın mahiyyətini Çingiz Aytmatovun “Çəllad köüyü”ndəki personajlardan biri bu cür ifadə edir: “Vətəni daşmaq olmur, dərdi isə daşmaq mümkündür”. Mahirə xanımın şeir dilində isə o beləcə görünür:

*Allahım göndərn dərdi
Mənə bir bəndə gətirdi.
Yaxın durmaq istəmədim,
Saldı yüz fəndə, gətirdi.*

Mahirə Nağıqızı həmin Dərdin ünvanını bilir. Bu “təndir bəşiməz dərdin” daşıyıcısı olan şair ürayı millətinin aldığı yalarından axan qanlardan birinin töküldüyü ünvana gedir. Və nəticədə “Xocalı üçün elegiya” şeiri yaranır. Həmin elegiyada isə 1992-ci ilin fevralında Azərbaycanın kiçik bir şəhərində, Xocalıda ancaq etnik mənsubiyyətinə görə öldürülən insanların edam səhnəsinə canlandırır.

Şeirdə diqqətçəkən ən vacib məqamlardan biri şairin dilidir. Mahirə Nağıqızının bütün yaradıcılığında onun poeziya dili gördüyü, dərk etdiyi həyat hadisələrini beləcə təqdim edir. Onun yanaşmaları o qədər zərif, ifadə tərzı o qədər orijinal olur ki, oxucu nöinki şairin təqdimatındakı mövzunu, hətta ifadə tərzinin doğmalığını anındaca duyur. “Vətən” şeiri bu mənada göstərə biləcəyimiz yüzlərlə nümunələrdən biridir:

*Bitər sərhədlərin bu yer üzündə,
Qəlbimdə sərhədin nədən bitmədi?
Gəmişən, üzürsən eşq dənizində,
Sənə məhəbbətim, Vətən, bitmədi.*

Bu, Vətənin sevən, onun ağır və əzəblərini özününkü bilən, “Ölümün qaba- rı, alınının tərı Köksünə atdığım birçə dən

olsun”- arzusu ilə yaşayan insanın, Vətəndaşın duyğularıdır. O duyğular ona görə oxucu üçün doğmadır ki, səmimiyyət-dən qidalanıb və həmin duyğunu ifadə edən hər söz, hər sətir dara düşmüş balası üçün fəryad edən ananın səsidir:

*Qan axan yarana gözüm yaşımı
Dərman əvəziydi, səpələdim mən.
Bu da bir sınaqdı, əymə başımı,
Sınıq əhvalına dözə bilmirəm.*

Hesab etmirik ki, illərdir dərdlərin ağırlığına, yaralarının dərinliyinə baxmayaraq ayaq üstə dayanan, torpaqlarını müvəqqəti olsa belə, itirən, lakin inam və ümidini itirməyən, elə həmin inam və ümidlə də yaşayan Vətənimizə bu cür oxşama deyilə, he, oxşama... Ətrafı bürümüş zülmətin içində işıq axtarmaq, birinci növbədə şairlərin missiyasıdır. Bu missiya barədə eramızdan əvvəllər Aristotel elə beləcə deyirdi: tarixçilərin və şairlərin danışığı ancaq qafiyəsiz və yaxud qafiyəli olmasına görə fərqlənir, həm də onlarla fərqlənir ki, tarixçilər olanlar, şairlər isə olacaq barədə danışılar.

Məlumdur ki, şeir bədii dilin özünəməxsus bir formasıdır. Burada iştirak edən komponentlər - səs, heca, söz, fraza danışıqda da müşahidə olunur, onlar poeziyadan kənarda da mövcuddur. Lakin, ölçü, bölgü, misra, vəzn, qafiya və s. kimi vasitələr yalnız şeirdə özünü büruzə verir və poetik bütövlük yaradır ki, Mahirə Nağıqızı həm bir dilçi alim kimi, həm də şair kimi bu poetik komponentlərdən məharətlə istifadə edə bilir”.

Mahirə Nağıqızının yazdığı şeirlərin tematikasında asılı olmayaraq onların hər birində onun özünün obrazını görmək olur; bu, qadın- Ana, övlad- Ana tandemini təşkil edən obrazdır və həmin Ana şeirlərinin öz sevgisi qatılmış hər bir sətirində görünür. Hesab edirik ki, bu tendensiyanın şərtləndirdiyi “Dua” qadın olaraq dünyaya gəlmiş, ətrafında olan doğma insanlara, Vətən- dediyi torpağa və dünyanın özünə ünvanlanan ən bəşəri duyğuların təccüssümidür və onun duasının Tanrı dərgahında keçərliliyinə qəlbimizdə ümid göyertmək üçün bəs edər:

*Tanrım, üz qoyduğum dərgah
Tək xasıma kömək olsun!
Anaların bala adlı
Dünyasına kömək olsun!*

Mahirə Nağıqızının ümumən yaradıcılığı üçün xas olan keyfiyyət onun “Dua”sında daha qabarıq görünür: isti ürəklə soyuq, hətta üşüdə biləcək soyuq məntiqin yaratdığı ilqləhm içində övladın Anası, yaxud Ananın övladı üçün arzuladığı dünyanın astanasında dayanır, içəri daxil olmağı isə hələlik ona görə istəmir-sən ki, o duaların ritmi dəyişə bilər, qafiyəsi pozulur. Həmin duaların hədəfinə yetəcəyinə isə inanırsan, varlığın qədər o inama ümid bəsləyirsən:

*Qılıbna tutdum üzümü,
Qəlbimdə dedim sözümi.
Haqq-ədalət çözümini
Dünyanma kömək olsun!*

Mahirə Nağıqızının şeirlərindəki tematika müxtəlifdir: o tematikanın ədəbi estetikasında və poetik düşüncələrinin episentində şairin ancaq bioloji deyil, həmçinin ruhunun anasının portretini görmək, sezmək çətin deyil. Əlbəttə, bu nüansa diqqəti yönəldək ki, yaradıcılığı boyu səciyyəvi görinə biləcək bu gerçəkliyə hansısa milli mental rakurslardan baxmaq düzgün olmazdı: bu, fərdi genetik kodların təzahüründən başqa bir şey deyil. O kodlar ki, onları açmağa cəhdlər belə, bəri başdan hansısa uğur vəd etmir, lakin həmin kodların sədası ilə getməyə də tənbəllik etməyin, yüzə-yüz əminliklə bildiririk ki, o sədalar sizi onun dünyasının şəhəkkülündə başlıca rol oynamaş Ana qəlbinin astanasına qədər aparıb çıxaracaq. Və şair övladın “Anamla söhbət”inə qulaq verəcəksiniz. Bu söhbət insan ömrü üçün uzun illər sayıla biləcək

bir zaman müddətində övladının yadında və qəlbində qalmış Ana portretini bütün cizgiləri ilə təqdim edə bilər. Əminliklə xatırlatmaq yerinə düşər ki, həmin portretin dolğunluğuna xidmət edən o cizgilərdə sezdikləriniz sizə o qədər doğma gələcək ki:

*Denən, dəyişməyə gücümüzü var,
Hökmünü Tanrının mənim, ya sənin.
Bilib də yolunna getdi uşaqlar,
Ağamın, anamın, Həsən Mirzənin.*

Bu, minnətdar övladın qəlbində yetmişmiş, izhar edilməyə can atan duyğuların ilə üz tutduğu, “Dizinin yanını” Vətən qədər müqəddəs bildiyi anası ilə baş-başa qalması, onun “ağaran saçlarındakı dənələrdə payını”n etirafıdır. Bu, bir möhtəşəm səhnənin insan bədənini titrədəcək anlarıdır. O, əlbəttə, Tanrının böyüklüyünü dərk edən, lakin dərk etdiyi “bu böyüklüyün” içində belə, söylədiyi nağılların sonunda “göydən düşən üç almanı bölməyə macal tapmayan” Ananın yerini, onun daşlaşan nağıllarının içində keçən ömrünü yada salır:

*Yenə açıq-aydın səsdə qulağın,
Yenə baxışların yollarda qalıb.
Ay ana, qocalan sən olmadın ki,
Ala bilmədiyin kamın qocalıb...*

Qətiyyətlə deyə bilərəm ki, yazdıqlarımız bu qeydləri oxuyursunuzsa, Sizi əminliklə təbrik etmək olar; ona da əminlik ki, oxuduğunuz bu kitab, sözün birbaşa mənasında, ancaq “Onun daş nağılı” deyil, insanın yaddaşında daşlaşmış nağıllar da deyil, milli min illərdir yaşadın, onu bebiz də usanmaqdan çəkəndirən, üfüqdəki dan yerinin şəfəqləri ilə sabaha çağırən, aparın bir himndir. İstedadlı, çox istedadlı şairin təfəkkürü və bədii istedadının sintezi olan bu himndə bütöv bir xalqın hansı dəyərlərlə yaşadığını növbəti dəfə şahidi olacağımıza şübhə etmərəm:

*Atamın yanaşı daş qaldırardı,
Deyərdi bu daşlar ocaq daşadı.
Bəzmədi, qəlbində nə gücü vardı,
Anam sinəsində ocaq daşdı.*

*Bir dəfə taledən gileylənmədi,
Təpdi ocağında, bizdə varlığı.
Yoxluğa sınımadı, yoxa enmədi,
Onu qorxutmadı daş ağırlığı.*

Etiraf etməliyəm ki, bu, kamil bir sənət əsəridir və bu şeiri ilə Mahirə Nağıqızı Azərbaycan poeziyasında analarla bağlı ən gözəl poetik nümunələrdən birinin müəllifinə çevrilibdir. Şeir öz süjet xətti ilə ancaq bir Azərbaycan qadının ömrü yolunu açır. O Qadının həyat fəlsəfəsi, ocaq qurmaq, övlad böyütmək fəlsəfəsinin mahiyyətini göstərir. Bu şeir, əminlik ki, hər birimizin yanında, yaxud yaddaşında olan bir Ananın portretidir və etiraf edə ki, o portret canlı olduğu qədər də hər birimiz üçün mərhəmdir, doğma və əzizdir.

*O, daş əllərinə dırub o başdan,
Çöllərdə yavanlıq nə tapsa dərdi.
Bəlkə əllərinin daş olmağında
Utandı, özünə siğal vermədi.*

Və bu mənzərəni gözləri qarşısına gətirmək, hesab etmirik ki, kimdənsə geniş təxəyyül tələb etməsi olsun. Hə, bu, tipik Azərbaycan qadınıdır. Heç belə də demək istəməzdim, dünyanın bütün namuslu qadınlarını tipikləşdirilmiş obrazdır: dünyanın bütün yerlərində, irqindən və inancından asılı olmayaraq Ana və Qadın obrazı. Mahirə Nağıqızının mövcuəli bu obraz cəhədi söz fırcasının yaratdığı bu obraz cəhədi qayğıları, yaşadığı itizarı ilə yandırdığı ocağın keşiyindədir; o, həmin ocağın istisində böyüyən övladlarının hər birinin ancaq qəlbini işıqlandırır, yad-daşlarında əbədi qalması, yaşamaqlı olan həyat prinsiplərini həkk etməyə çalışır. Bu, ancaq ev-eşik qurmaq üçün sinəsində belə daş daşınmadan qaçmayan, “Daşdı daşları ağırlığınyan, Amma üroyindən daş asılmayan” bir ananın övlad yaddaşından silinməyəcək əbədi “daş nağıllarıdır”:

*Qonşu qonşusunu varına deyil,
Halal peşəsinə kişənər- dedi.
Yalandı, haramı düşməni, onu bil,
Yalana, harama uymaz ər- dedi.*

Zəngin ənənələri olan Azərbaycan poeziyasının bütün zamanlarda qadın şairləri olubdur və indən belə də olaca-ğna şübhə etmirik. Məhəsti xanım Gənçəvidən üzü bu tərəfə adı çəkilən, imzaları görünən o qadın şairlər arasında Mahirə Nağıqızının adının ayrıca yeri ola-çağına isə Ön Söz yazdığımız “Onun daş nağılı” kitabındakı şeirləri oxuyandan sonra əmin olduq.